

صلاحیت شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما در حقوق ایران و فرانسه

محمد رضا قاسمی

انتشارات انصاف و دانش
ENSAF & DANESH PUBLICATION

سرشناسه : قاسمی، محمدرضا، ۱۳۶۲-

عنوان قراردادی: ایران. قوانین و احکام، فرانسه. قوانین و احکام، Iran, Laws, etc., France, Laws, etc.,

عنوان و نام پدیدآور: صلاحیت شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما در حقوق ایران و فرانسه/ مولف محمدرضا قاسمی.

مشخصات نشر : کرمانشاه: انصاف و دانش، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۱۳۰ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۹۸۱-۳-۰

وضعیت فهرست نویسی : فیبا- یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۲۷ - ۱۳۰.

موضوع : کار و کارگری -- ایران -- اختلاف ها، Labor disputes -- Iran: کار و کارگری -- فرانسه

-- اختلاف ها، Labor disputes -- France: روابط کارگر و کارفرما -- قوانین و مقررات -- ایران، Industrial

relations -- Law and legislation -- Iran: روابط کارگر و کارفرما -- قوانین و مقررات --

فرانسه، Industrial relations -- Law and legislation -- France

رده بندی کنگره : KMH۱۳۴۸

رده بندی دیویی : ۰۹۵۵/۳۳۱

شماره کتابشناسی ملی : ۸۶۷۹۷۷

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

انتشارات انصاف و دانش
Ensafodanesh Publications

هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتاب بدون مجوز پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.

موارد تخلف را به دفتر انتشارات انصاف و دانش گزارش فرمایید.

صلاحیت شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما در حقوق ایران و فرانسه

مؤلف: محمدرضا قاسمی

ویراستار: حسن الفتی

انتشارات انصاف و دانش

چاپ اول: ۱۴۰۰ زمستان قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان تعداد: ۵۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصر «انتشارات انصاف و دانش» است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۹۸۱-۳-۰

ISBN: 978-622-98981-3-0

دفتر مرکزی انتشارات انصاف و دانش:

کرمانشاه، چهار راه جوانشیر، مجتمع حکیم، طبقه دوم، واحد ۶

تلفن: ۰۹۳۰۲۸۹۳۸۵۸

www.Ensafodaneshpub.ir

E-mail: Ensafodanesh.pub@gmail.com

کانال رسمی انتشارات انصاف و دانش در تلگرام: @Ensafodanesh.pub

فهرست مطالب

۹.....	پیشگفتار
۱۱.....	بخش اول: صلاحیت ذاتی شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما در حقوق ایران و فرانسه
۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	گفتار اول: موجودیت قرارداد خصوصی
۱۴.....	بند اول: شرح قرارداد کار
۱۵.....	نکته اول: معوض بودن قرارداد
۱۸.....	نکته دوم: وابستگی کارگر
۱۸.....	الف) مفهوم وابستگی کارگر
۱۸.....	۱) موسع یا وابستگی اقتصادی
۱۹.....	۲) مضیق یا وابستگی حقوقی
۱۹.....	ب) معیار وابستگی کارگر
۲۰.....	۱) امارات اصلی
۲۰.....	الف) مدیریت مستقیم در اجرا
۲۱.....	ب) مدیریت بر شرایط اجرای کار
۲۶.....	۲) امارات کامل کننده
۲۶.....	الف) چگونگی پرداخت مزد
۲۶.....	ب) چگونگی برخورد به عنوان مدیر یا رئیس
۲۷.....	ج) استخدام انحصاری
۲۸.....	بند دوم: تفکیک سازی قرارداد خصوصی و عمومی
۳۰.....	نکته اول: کارفرما به عنوان شخصیت خصوصی
۳۱.....	نکته دوم: کارفرما به عنوان شخصیت عمومی
۳۱.....	الف) معیار اصلی: مشارکت در خدمات عمومی اداری
۳۲.....	ب) معیار فرعی: شرط خارج کننده قرارداد از حقوق عام
۳۳.....	گفتار دوم: ارتباط دعوی با قرارداد کار
۳۳.....	بند اول: اختلافات ناشی از قرارداد کار
۳۴.....	نکته اول: اختلافات قرارداد کار و آثار آن
۳۴.....	الف) عقد قرارداد کار
۳۵.....	۱) قصد و رضای طرفین
۳۶.....	۲) اهلیت و صلاحیت طرفین
۳۷.....	۳) موضوع معین و مشروعیت آن

۳۸.....	۴) مشروعیت مورد قرارداد.....
۳۸.....	ب) اجرای قرارداد کار.....
۴۲.....	ج) اتمام قرارداد کار.....
۴۴.....	نکته دوم: اختلافات مربوط به آثار فرعی قرارداد کار.....
۴۵.....	بند دوم: اختلافات ناشی از قراردادهای متفرع بر قرارداد کار.....
۴۸.....	فصل دوم: حدود قاعده صلاحیت.....
۴۹.....	گفتار اول: امری بودن قاعده صلاحیت.....
۴۹.....	بند اول: قراردادهای مربوط به صلاحیت.....
۵۰.....	نکته اول: شروط اعطا کننده صلاحیت به دیگر مراجع.....
۵۱.....	نکته دوم: شرط ارجاع اختلاف به داوری.....
۵۱.....	الف) شرط سازش.....
۵۴.....	ب) شرط داوری.....
۵۵.....	الف) طواری داوری و دادگاه صالح.....
۵۶.....	ب) رسیدگی با وجود موافقت نامه داوری.....
۵۷.....	بند دوم: استناد به عدم صلاحیت سایر مراجع.....
۵۷.....	نکته اول: اختیار سایر مراجع در مواجهه با دعاوی کاری.....
۵۸.....	نکته دوم: نظام ایراد عدم صلاحیت.....
۵۹.....	گفتار دوم: انحصاری بودن قاعده صلاحیت.....
۶۱.....	بند اول: موضوع صلاحیت انحصاری.....
۶۲.....	بند دوم: اثر صلاحیت انحصاری.....
۶۲.....	نکته اول: اثر صلاحیت انحصاری در رابطه با دعاوی طاری.....
۶۵.....	نکته دوم: صلاحیت انحصاری در رابطه با قاعده قاضی دعوا قاضی استثناء.....
۶۹.....	بخش دوم: استثنائات صلاحیت ذاتی شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما.....
۶۹.....	مقدمه.....
۷۱.....	گفتار اول: موارد عدم صلاحیت.....
۷۲.....	بند اول: قراردادهای کار دریایی.....
۷۲.....	نکته اول: دعاوی شخصی میان کارکنان کشتی.....
۷۳.....	نکته دوم: دعاوی میان متصدیان و کاپیتان کشتی.....
۷۴.....	بند دوم: حوادث کار و بیماری های حرفه ای.....
۷۸.....	بند سوم: مشارکت کارگران در سود.....
۸۱.....	بند چهارم: دعاوی گروهی.....
۸۱.....	نکته اول: مفهوم دعاوی گروهی.....
۸۴.....	نکته دوم: معیار صلاحیت شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما در دعاوی گروهی.....
۸۷.....	گفتار دوم: موارد تداخل صلاحیت.....
۸۷.....	بند اول: اصل تفکیک قوا.....

۸۸.....	نکته اول: دخالت اداری در اموری غیر از کنترل اخراج ها.....
۸۸.....	الف) نظارت اداری بر اجرای قانون در روابط کاری.....
۸۹.....	۱) شرکت هایی که به موجب قانون تشکیل می گردند.....
۹۰.....	۲) قراردادهای جمعی گسترش یافته.....
۹۰.....	ب) نظارت اداری بر امور داخلی کارگاه.....
۹۰.....	۱) کنترل آیین نامه داخلی کارگاه.....
۹۲.....	۲) کنترل قراردادهای کارآموزی.....
۹۳.....	نکته دوم: دخالت اداری در مورد کنترل اخراج ها.....
۹۵.....	الف) اخراج به دلایل اقتصادی.....
۱۰۰.....	ب) اخراج کارگران مورد حمایت.....
۱۰۲.....	بند دوم: تصفیه امور ورشکستگی.....
۱۰۳.....	نکته اول: اصل تعلیق دعاوی انفرادی علیه ورشکسته.....
۱۰۳.....	الف) دعاوی اقامه شده پیش از ورشکستگی کارفرما.....
۱۰۶.....	ب) دعاوی اقامه شده پس از صدور حکم ورشکستگی.....
۱۰۷.....	نکته دوم: آیین اخراج کارگران در فرض ورشکستگی کارفرما.....
۱۱۰.....	گفتار اول: دعاوی اشخاص ثالث در رابطه با قرارداد کار.....
۱۱۰.....	بند اول: خواننده قرار گرفتن شخص ثالث.....
۱۱۳.....	بند دوم: خواهان قرار گرفتن شخص ثالث.....
۱۱۵.....	گفتار دوم: دعاوی میان کارگران.....
۱۱۷.....	فصل سوم: نظارت دیوان در آراء هیاتهای حل اختلاف کارگر و کارفرما.....
۱۱۷.....	گفتار اول: چگونگی رسیدگی به شکایات و اختلافات کاری- کارفرمایی.....
۱۲۰.....	گفتار دوم: اعمال نظارت نسبت به بررسی عملکرد هیاتهای حل اختلاف.....

پیشگفتار

شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما در حقوق ایران و فرانسه مراجعی استثنایی می باشند که صلاحیت ذاتی آنها محدود به صلاحیتی است که در متون قانونی به آن تصریح گردیده است. این متن قانونی در حقوق فرانسه بند یک ماده ۱-۵۱۱ قانون کار این کشور می باشد که به شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما صلاحیت رسیدگی به دعاوی مربوط به قراردادهای انفرادی کار را اعطا نموده است. در حقوق ایران نیز این صلاحیت به موجب ماده ۱۵۷ قانون کار به هیئت های تشخیص و حل اختلاف اعطا گردیده است. اما علاوه بر بررسی قاعده صلاحیت این مراجع و تطبیق آنها با یکدیگر لازم است تا استثنائات وارد بر قاعده صلاحیت این شوراها که گاه باعث کاهش صلاحیت این شوراها می گردد و گاه باعث افزایش صلاحیت آنها، مورد بررسی قرار گیرد.

به این ترتیب صلاحیت شوراهای حل اختلاف کارگری و کارفرمایی در حقوق ایران و فرانسه محدود به رسیدگی به اختلافات انفرادی ناشی از قرارداد کار (که ممکن است سازمان های جانشین کارفرمایان همانند صندوق های از کارافتادگی نیز خوانده چنین دعاوی قرار گیرند)، قرارداد کارآموزی، و اخراج به دلایل اقتصادی، حتی اگر کارگران اقامه کننده دعوی مأمور به خدمات عمومی باشند که تحت ضوابط حقوق خصوصی استخدام گردیده اند، می باشد. خواهیم دید که در حقوق فرانسه اختلافات میان کارگران به مناسبت قرارداد کار نیز در صلاحیت شوراهای حل اختلاف کارگر و کارفرما می باشد. همچنین به مرجع صالح برای رسیدگی به مطالبات کارگران از کارفرمای ورشکسته خواهیم پرداخت. بر قاعده صلاحیت این شوراها، استثنائاتی نیز وارد گردیده است از جمله اختلافات گروهی و یا اختلافات ناشی از حوادث کار.